

Szanowni Czytelnicy „Medycyny Paliatywnej w Praktyce”,

oddajemy w Państwa ręce czwarty numer czasopisma w 2017 roku. W treści znajdują Państwo dwa artykuły oryginalne, trzy artykuły poglądowe, pracę kazuistyczną i recenzję książki.

Numer otwiera oryginalna praca Pana Profesora Andrew Davies'a, Pani Doktor Joanny Vriens, Pani Doktor Katherine Webber i Pana Doktora Kabira Mohammeda „An observational study of paracetamol (acetaminophen) deprescribing in patients with cancer pain receiving opioids for moderate-to-severe pain”. W tym interesującym badaniu dowiedziano, że zaprzestanie podawania paracetamolu w okresie skutecznego leczenia bólu (wg skali NRS do 4), powoduje konieczność ponownego stosowania leku jedynie u blisko połowy (45%) leczonych równocześnie opioidami chorych, a ponowne włączenie leku pozwala na przywrócenie w krótkim czasie skutecznej analgezji. Jedynym istotnym czynnikiem związanym z koniecznością ponownego stosowania leku był patomechanizm bólu, przy czym ponowne częstsze stosowanie paracetamolu miało miejsce u chorych z bólem o mieszanym patomechanizmie, w porównaniu do grupy pacjentów z wyłącznym mechanizmem receptorowym bólu.

Drugi artykuł oryginalny stanowi praca autorstwa Pani Doktor Bernadetty Janusz i Pana Doktora Macieja Walkiewicza „Parents' needs for physician-parent communication in the face of life-threatening illness: qualitative analysis”. Autorzy na przykładzie badania jakościowego przeprowadzonego u rodziców dzieci z rozpoznaniem przewlekłej choroby zagrażającej życiu wykazali, jak bardzo istotne są nie tylko kompetencje lekarza, ale również odpowiednie umiejętności komunikacyjne, które pozwalają rodzicom chorych dzieci na znacznie lepsze radzenie sobie z trudną sytuacją, jaką jest poważna choroba dziecka. Zapewne artykuł może skłonić klinicystów do refleksji nad koniecznością ciągłej pracy nad naszymi umiejętnościami komunikacyjnymi, które okazują się nieodzowne w pracy z pacjentami, zwłaszcza tymi małymi, ale także z ich rodzinami i opiekunami chorych dorosłych.

Pierwszy artykuł poglądowy stanowi praca Pani Doktor Jolanty Masjan z Litwy zatytułowana „Opieka paliatywna na Litwie — organizacja i zasady funkcjonowania”. W artykule omówiono historię powstania medycyny paliatywnej, regulacje prawne, organizację i zasady funkcjonowania jednostek opieki paliatywnej. Przedstawiono finansowanie opieki paliatywnej i wymagania dotyczące personelu. Omówiono problemy związane z niedostatkami organizacyjnymi opieki paliatywnej w tym kraju. Zarysowano także kierunki dalszego rozwoju opieki paliatywnej.

Druga praca poglądowa to artykuł autorstwa Pani Doktor Izabeli Bętkowskiej i Pana Doktora Zbigniewa Żylicza „Stany nagłe — praktyka kliniczna poparta faktami”. W tym obszernym manuskrypcie Czytelnicy znajdą nie tylko tradycyjny przegląd aktualnej literatury, ale również cenne porady, zwłaszcza dotyczące trudnych sytuacji w opiece paliatywnej, oparte nie tylko na głębokiej wiedzy, ale również wieloletnim doświadczeniu klinicznym Autorów publikacji.

W trzeciej pracy poglądowej autorstwa Pani Doktor Katarzyny Jusyk, Pani Docent Alicji Siemińskiej i Pani Profesor Ewy Jassem „Krwioplucie — przyczyny, diagnostyka, leczenie” omawiana jest bardzo istotna z punktu widzenia praktyki klinicznej, problematyka krwioplucia u chorych w opiece paliatywnej. W artykule zawierającym dokumentację radiologiczną, opartym na najnowszym piśmiennictwie i bogatym doświadczeniu klinicznym Autorów, omówiono szczegółowo postępowanie terapeutyczne, które uzależnione jest od nasilenia krwioplucia, stanu ogólnego chorych i rokowania.

W pracy kazuistycznej „Duszność u pacjentki z POChP, przewlekłą niewydolnością oddechową i inwazyjną grzybicą kropidlakową płuc” Pani Doktor Magdalena Osowicka i Pani Doktor Agnieszka Gorzewska przedstawiają opis przypadku chorej na nowotwór płuca z współistniejącą grzybicą, ilustrowany badaniami obrazowymi. Autorki

omawiają trudności diagnostyczne i terapeutyczne, które dyskutują szczegółowo, zwracając uwagę klinicystów na nierzadkie współistnienie innych chorób u pacjentów z rozpoznaniem raka płaskonabłonkowego płuca, które wymagają odpowiedniego postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.

Numer zamyka recenzja książki Księdza dr. hab. Piotra Krakowiaka, prof. UMK i Pani Doktor Anny Janowicz „Dzieje Palotyńskiego Hospicjum w Gdańsku. Trzydzieści lat w służbie umierającym 1983–2013”, autorstwa Pani Natalii Romianowskiej. Bardzo zachęcam Państwa do przeczytania zarówno tej recenzji, jak i książki. Chciałbym przy tej okazji przypomnieć postać śp. Księdza Eugeniusza Dutkiewicza SAC, który był Twórcą Hospicjum Palotinum w Gdańsku, którego wielu z nas pamięta, jako osobę niezwykle zaangażowaną w dzieło opieki hospicyjnej i Przewodniczącego Ogólnopolskiego Ruchu Hospicyjnego. Warto przypomnieć, iż w niezwykle trudnej rzeczywistości śp. Ksiądz Eugeniusz Dutkiewicz wspierał podziemną opozycję „Solidarności” narażając się tym samym ówczesnym władzom komunistycznym.

Kończąc wydawanie tomu 11 czasopisma w 2017 roku chciałbym zwrócić się do wszystkich osób, które przyczyniły się do sprawnego wydawania „Medycyny Paliatywnej w Praktyce” w 2017 roku Szczególne słowa podziękowania kieruje do moich Współpracowników: Pani Katarzyny Anuszewskiej — Redaktor Prowadzącej i Pana Doktora Leszka Pawłowskiego — Sekretarza Redakcji. Serdeczne podziękowania kieruje do wszystkich Autorów artykułów, a szczególnie Recenzentów, którzy całkowicie bezinteresownie podejmują się recenzowania nadsyłanych manuskryptów poświęcając na to wiele czasu. Lista Recenzentów artykułów opublikowanych w 2017 roku znajduje się na stronie internetowej kwartalnika. Wyrażam podziękowanie Zastępcom Redaktora Naczelnego, całemu zespołowi Rady Naukowej, zarówno Członkom krajowym, jak i zagranicznym, za istotny wkład w rozwój czasopisma.

Ten numer czasopisma można określić mianem historycznego, ponieważ będzie ostatnim, który ukaże się pod polską nazwą „Medycyna Paliatywna w Praktyce”. Od pierwszego numeru tomu 12 w 2018 r. rozpoczynamy wydawanie czasopisma pod nazwą „Palliative Medicine in Practice”. Nowa nazwa oznacza większe otwarcie na publikacje anglojęzyczne, zarówno polskich, jak również zagranicznych Autorów. Bardzo nam zależy, aby nasze czasopismo stało się forum prezentowania nowoczesnej wiedzy w zakresie szeroko rozumianej opieki paliatywnej, hospicyjnej i wspierającej. Szczególnie chcielibyśmy, aby czasopismo stało się forum przedstawiającym wyniki badań naukowych, artykuły pogładowe, prace kazuistyczne, ale także sprawozdania z konferencji naukowych i edukacyjnych prowadzonych w krajach rejonu Europy Środkowo-Wschodniej, które pomimo znacznego postępu, ciągle nadrabiają różnice w rozwoju, w porównaniu do wysoko rozwiniętych krajów Europy Zachodniej. Jednak zmiana taka nie oznacza wyłącznego publikowania artykułów w języku angielskim, chcemy nadal, aby czasopismo miało swój dotychczasowy charakter edukacyjny dla polskich i zagranicznych Czytelników, stąd prace mogą być również publikowane w języku polskim. Mamy nadzieję, że nowa formuła wydawania czasopisma znajdzie życzliwe przyjęcie dotychczasowych i pozwoli na poszerzenie naszego grona o nowych Czytelników. Bardzo zachęcamy wszystkich Czytelników, zarówno polskich, jak i zagranicznych do zgłaszania prac oryginalnych, pogładowych i kazuistycznych, sprawozdań z interesujących wydarzeń naukowych, komentarzy i listów do Redakcji.

Życzymy Państwu miłej lektury i serdecznie pozdrawiamy
Wojciech Leppert, Leszek Pawłowski

Dear Readers of 'Palliative Medicine in Practice',

We are pleased to announce the fourth issue of the journal in 2017. This issue contains two original articles, three review articles, a casuistic article and a book review.

The issue opens with the original article entitled "An observational study of paracetamol (acetaminophen) deprescribing in patients with cancer pain receiving opioids for moderate-to-severe pain" by Prof. Andrew Davies, Dr. Joanna Vriens, Dr. Katherine Webber and Dr. Kabir Mohammed. This interesting study showed that discontinuation of paracetamol in patients receiving opioids who are effectively pain controlled (NRS score of up to 4) is associated with the need for restarting paracetamol only in 45% of patients and that pain control can be re-gained within a very short time after restarting paracetamol. The only significant factor related to restarting paracetamol was the pathomechanism of pain, with patients with mixed pain more likely to restart paracetamol than those with nociceptive pain.

The second original article is a paper by Dr. Bernadetta Janusz and Mr. Maciej Walkiewicz entitled "Parents' needs for physician-parent communication in the face of life-threatening illness: qualitative analysis". The authors, based on the results of their qualitative study in parents of children diagnosed with a chronic life-threatening disease, highlight the need not only for the expertise of the doctor, but also for adequate communication skills that allow parents to cope better with the difficult situation, which is a life-threatening illness of the child. The article may encourage clinicians to reflect on the necessity of continuous improvement of our communication skills, which prove to be indispensable in working with patients, especially the paediatric ones, but also with their families and caregivers of adult patients.

The first review article is the paper by Dr. Jolanta Masjan from Lithuania entitled "Organization and functioning of the palliative care in Lithuania". The article discusses the history of the palliative care, legal regulations, organization and functioning of palliative care units. The financing of palliative care and personnel requirements are presented. Problems related to organizational deficiencies of palliative care in this country are discussed. The directions of further development of palliative care are also outlined.

The second review article is "Emergencies in palliative care — clinical practice based on evidence" by Dr. Izabela Bętkowska and Dr. Zbigniew Żylicz. In this extensive manuscript, readers will find not only a traditional review of current literature, but also some important tips, especially regarding difficult situations in palliative care, which are based both on deep knowledge of the authors and their long-time clinical experience.

The third review paper by Dr. Katarzyna Jusyk, Assistant Prof. Alicja Siemińska and Prof. Ewa Jassem "Haemoptysis — causes, diagnosis and treatment" addresses the issue of haemoptysis in patients with palliative care, which is very important from the point of view of clinical practice. Based on the latest literature and their extensive clinical experience with examples of x-ray results, the Authors discuss in detail the therapeutic management which depends on the severity of haemoptysis, general condition of patients and prognosis.

A casuistic paper by Dr. Magdalena Osowicka and Dr. Agnieszka Gorzewska, "Causal treatment of dyspnoea in a hospice patient — a case study" presents a case of lung cancer with coexisting mycosis. The authors discuss diagnostic and therapeutic difficulties, drawing the attention of clinicians to the not uncommon coexistence of other diseases in patients with lung squamous cell carcinoma, which require appropriate diagnostic and therapeutic management.

The number ends with Ms. Natalia Romianowska's review of the book by Fr. Piotr Krakowiak and Ms. Anna Janowicz entitled "History of the Pallottine Hospice in Gdansk. Thirty years in the service of the dying 1983–2013". I am very happy to encourage you to read this review and the book. On this occasion, I would like to recall the late Fr. Eugeniusz Dutkiewicz SAC, the founder of the Pallottinum Hospice in Gdansk, who is remembered by many of us as a person extremely devoted to hospice care and the President of the National Hospice Movement. It is worth recalling that in the extremely difficult reality of that time Fr. Eugeniusz Dutkiewicz supported the underground opposition of "Solidarity", and thus exposed himself to repression by the communist regime.

With the last issue of volume 11 of the journal in 2017, I would like to thank all those who contributed to the efficient publication of "Medycyna Paliatywna w Praktyce" in 2017. I would like to express my special gratitude to my Co-workers: Ms. Katarzyna Anuszevska (Editor) and Dr. Leszek Pawłowski (Secretary of the Editorial Office). I would also like to thank all the Authors of the articles and, especially, the Reviewers, who completely selflessly review submitted manuscripts, devoting a lot of time to it. The list of the Reviewers of articles published in 2017 can be found on the quarterly's website. I would like to acknowledge the Deputy Editor-in-Chief and all members of the Editorial Advisory Board for their significant contribution to the development of the journal.

This issue of the journal can be considered as 'historic' because it will be the last one published under the Polish name "Medycyna Paliatywna w Praktyce". From the first issue of volume 12 in 2018, we are launching the publication of the journal "Palliative Medicine in Practice". The new name reflects a greater openness to manuscripts written in English by both Polish and foreign authors. It is very important for our journal to become a platform for presenting modern knowledge in the field of broadly understood palliative, hospice and supportive care. We would especially like our journal to be a forum presenting the results of scientific research, review articles, case studies, but also reports from scientific and educational conferences in Central and Eastern European countries that, despite considerable progress, are still catching up with highly developed countries of Western Europe. However, the change of the journal's profile does not mean that the articles will be published exclusively in English. We want to preserve its current educational character for both Polish and foreign readers, hence the papers can also be published in Polish. We hope that the new formula of our journal will find a friendly acceptance of its current readers and will also attract many new readers. We strongly encourage all Authors, both from Poland and abroad, to submit original and review papers, case studies, reports on interesting scientific events, comments and letters to the Editor.

Enjoy reading our journal!

Kind regards
Wojciech Leppert, Leszek Pawłowski